

ТЕМИ ОТ МЕДИИТЕ

30.05.2019 г.

Асоциацията на индустриалния капитал в България в медиите

[Bloomberg TV](#)

✓ **Еколозите убиват индустрията в Европа**

Васил Велев, председател на УС на Асоциацията на индустриалния капитал в България, „Бизнес старт“, 29.05.2019 г.
Икономиката на Европейският съюз (ЕС) страда от години насам благодарение на еколози, които вземат решения на местно равнище, вместо да целят глобални промени, които да се отразят цялостно положително на околната среда, смята председателят на управителния съвет на Асоциацията на индустриалния капитал в България Васил Велев, коментирайки темата в сутрешния блок „Бизнес старт“ с водещ Христо Николов.

„Увеличеното влияние на „зелените“ партии в Европейския парламент (ЕП) несъмнено ще застраши бизнеса. Проблемите с екологията трябва да се решават на глобално равнище, а не като се убива европейската индустрия. Европа генерира 10% от парниковите газове и има най-амбициозни планове за тяхното намаляване. В глобален план това няма да промени особено околната среда, но със сигурност ще доубие индустрията“.

Планът „Индустрия 2030“ предвижда някои промени, с които да не се ощетява до такава степен икономиката на „Стария континент“, но в миналото е имало и редица други подобни общоевропейски решения, които не са носили очаквания резултат, смята Велев.

„В „Индустрия 2030“ се предвиждат цифровизация, по-добро регулиране, ролята на иновациите и т.н. Това, което липсва, са човешките ресурси – умения и образование на хората“.

Васил Велев отбелязва, че от 2010 г. насам компаниите еднорози в ЕС са 3 пъти по-малко от тези в Китай и 5 пъти по-малко от САЩ, което е ясен знак за изоставането на икономиката. Като основна причина той посочва екологичните решения, които гонят индустрията от континента, а с нея се отдалечава и сферата на иновациите.

„България е на 122 място в света по наемане на висококвалифицирана работна ръка. Затова полагаме усилия за реформи в образованието. В следващите 20-25 години няма как да се развиваме устойчиво, ако нямаме добре регулирана трудова емиграция и внос на човешки ресурси“.

[Целия разговор](#) за проблемите на европейската икономика може да видите по-горе.

[Investor.bg](#)

✓ **Васил Велев: Увеличеното влияние на "зелените" в ЕП ще застраши бизнеса**

Икономиката на ЕС страда заради еколози, които вземат решения на местно равнище, смята Велев

Икономиката на Европейският съюз (ЕС) страда от години насам заради еколози, които вземат решения на местно равнище, вместо да целят глобални промени, които да се отразят цялостно положително на околната среда, смята председателят на управителния съвет на Асоциацията на индустриалния капитал в България Васил Велев, коментирайки темата в сутрешния блок „Бизнес старт“ на Bloomberg TV Bulgaria.

„Увеличеното влияние на „зелените“ партии в Европейския парламент (ЕП) несъмнено ще застраши бизнеса. Проблемите с екологията трябва да се решават на глобално равнище, а не като се убива европейската индустрия. Европа генерира 10% от парниковите газове и има най-амбициозни планове за тяхното намаляване. В глобален план това няма да промени особено околната среда, но със сигурност ще доубие индустрията“.

Планът „Индустрия 2030“ предвижда някои промени, с които да не се ощетява до такава степен икономиката на „Стария континент“, но в миналото е имало и редица други подобни общоевропейски решения, които не са носили очаквания резултат, смята Велев.

„В „Индустрия 2030“ се предвиждат цифровизация, по-добро регулиране, ролята на иновациите и т.н. Това, което липсва, са човешките ресурси – умения и образование на хората“.

Васил Велев отбелязва, че от 2010 г. насам компаниите еднорози в ЕС са 3 пъти по-малко от тези в Китай и 5 пъти по-малко от САЩ, което е ясен знак за изоставането на икономиката. Като основна причина той посочва екологичните решения, които гонят индустрията от континента, а с нея се отдалечава и сферата на иновациите.

„България е на 122 място в света по наемане на висококвалифицирана работна ръка. Затова полагаме усилия за реформи в образованието. В следващите 20-25 години няма как да се развиваме устойчиво, ако нямаме добре регулирана трудова емиграция и внос на човешки ресурси“.

✓ Екологите са на път да доубият индустрията в Европа

Едва 10% от вредните емисии в света са от бизнеса на континента

Новият формат на Европейския парламент (ЕП) има трудната задача да намери баланса между икономиката на Европейския съюз (ЕС) и екологите на „стария континент“, за да може индустрията да не бяга извън пределите на континента, смята председателят на управителния съвет на Асоциацията на индустриалния капитал в България Васил Велев, коментирайки темата в ефира на Bloomberg TV Bulgaria.

„Увеличеното влияние на „зелените“ партии в Европейския парламент (ЕП) несъмнено ще застраши бизнеса. Проблемите с екологията трябва да се решават на глобално равнище, а не като се убива европейската индустрия. Европа генерира 10% от парниковите газове и има най-амбициозни планове за тяхното намаляване. В глобален план това няма да промени особено околната среда, но със сигурност ще доубие индустрията“, казва Велев.

Планът „Индустрия 2030“ предвижда известен баланс между двете звена, но е любопитно как в действителност ще бъде приложен с оглед провалените инициативи от миналото, смята още Васил Велев.

Важни обществено-икономически и политически теми

[В. Банкеръ](#)

✓ Брутният външен дълг достигна 33.7 млрд. евро в края на март

Брутният външен дълг на България (частен и държавен) в края на март 2019 г. е в размер на 33.74 млрд. евро (57.1% от БВП), което е с 397.5 млн. евро (1.2%) повече в сравнение с края на 2018 година. Дългът нараства със 100.9 млн. евро (0.3%) спрямо март миналата година, сочат предварителните данни на БНБ.

Дългосрочните задължения в края на март са 25.328 млрд. евро (75.1% от брутния дълг, 42.8% от БВП), като се увеличават със 154 млн. евро (0.6%) спрямо края на 2018-а.

Краткосрочните задължения възлизат на 8.412 млрд. евро (24.9% от брутния дълг, 14.2% от БВП) и нарастват с 243.5 млн. евро (3%) спрямо края на миналата година. Краткосрочният външен дълг нараства с 427.5 млн. евро (5.4%) спрямо март 2018-а (7.985 млрд. евро, 14.5% от БВП).

Брутният външен дълг на сектор "Държавно управление" в края на март 2019 г. е в размер на 5.439 млрд. евро (9.2% от БВП). Спрямо края на миналата година, той намалява със 111.1 млн. евро (2%). Външните задължения на сектора се понижават с 204 млн. евро (3.6%) спрямо март година по-рано.

Външните задължения на сектор "Банки" са 4.62 млрд. евро (7.8% от БВП), като се повишават със 17.4 млн. евро (0.4%) спрямо декември 2018 г. и нарастват с 261.5 млн. евро (6%) спрямо същия месец на миналата година.

В края на март 2019 г. вътрешнофирменото кредитиране е на стойност 12.912 млрд. евро (21.8% от БВП), като е нараснало с 352.8 млн. евро (2.8%) в сравнение с края на 2018 г. (12.559 млрд. евро, 22.8% от БВП). Показателят отчита ръст от 66.5 млн. евро (0.5%) спрямо март миналата година.

През януари-март полученото външно финансиране от нерезиденти е в размер на 1.526 млрд. евро (2.6% от БВП) при 1.309 млрд. евро (2.4% от БВП) за същия период на 2018-а. От тях 40.6 млн. евро (2.7% от общия размер) са за сектор "Държавно управление", 231.7 млн. евро (15.2% от общия размер) за сектор "Банки", 258.2 млн. евро (16.9%) за "Други сектори", а 995.1 млн. евро (65.2%) са вътрешнофирмено кредитиране.

През първото тримесечие на тази година извършените плащания по обслужването на брутния външен дълг са на стойност 1.148 млрд. евро (1.9% от БВП) при 1.426 млрд. евро (2.6% от БВП) за януари-март 2018-а.

Нетният външен дълг, представляващ разликата между размера на брутния външен дълг и размера на брутните външни активи, в края на март 2019 г. е отрицателен и е на стойност 4.337 млрд. евро, като намалява с 322.6 млн. евро (8%) спрямо декември миналата година. Понижението се дължи на по-голямото увеличение на брутните външни активи (със 720.1 млн. евро, 1.9%) в сравнение с нарастването на брутния външен дълг с 397.5 млн. евро (1.2%). Нетният външен дълг намалява с 3.418 млрд. евро спрямо март 2018 г. (отрицателна стойност от 919.1 млн. евро, 1.7% от БВП).

[Investor.bg](#)

✓ Държавните фирми ще внесат 50% от печалбата си в бюджета

Разпореджането на правителството не се отнася до лечебните заведения за болнична помощ, „Държавната консолидационна компания“ и ВиК дружествата

Държавните предприятия и търговските дружества с държавно участие в капитала трябва да внасят в полза на държавата 50% от печалбата си за финансовата 2018 година. За „Българска банка за развитие“ процентът е 80 на сто, реши Министерският съвет.

Това се прави в съответствие със заложените параметри в Закона за държавния бюджет за 2019 г., събщи правителственият пресцентър.

Срокът за внасяне на отчисленията и дивидентите за държавата е 7 юни, а за дружествата, които съставят годишен финансов отчет съгласно чл. 31, ал. 1 от Закона за счетоводството, е 15 юли.

От обхвата на разпореждането са изключени лечебните заведения за болнична помощ, като се отчита тяхната специфика и изключителната им зависимост от ограничен брой източници на финансиране.

Извън обхвата на задължените фирми остава и „Държавна консолидационна компания“ ЕАД, предвид спецификата в дейността на дружеството, както и дружествата от отрасъл „Водоснабдяване и канализация“ - поради изпълнение на предварителни условия във водния сектор за усвояване на средствата от европейските фондове за програмния период 2014 - 2020 година.

С разпореждането се осигуряват условия за изпълнение на приходната част на държавния бюджет за тази година в частта на неданъчните приходи от дивиденди, което е изготвено според Правилника за реда за упражняване правата на държавата в търговските дружества с държавно участие в капитала, посочват от Министерския съвет.

Дарик

✓ КЕВР: Парното поскъпва от юли заради обстановката в Иран и Венецуела

Усложнената обстановка в Иран и Венецуела и високите цени на въглеродните емисии, които купуват всички енергийни дружества у нас, са причина за поскъпването на парното от юли. Това обясни председателят на Комисията за енергийно и водно регулиране Иван Иванов. Цената на тока е съобразена с годишната инфлация, поясни Иванов.

Както стана ясно дни след изборите, КЕВР предлага парното у нас да поскъпне средно с 4,5 процента, а токът - средно с 3,48 процента. Регулаторът предлага електроенергията да поскъпне в Западна България с 3,64 процента. За Северна България се планира 3,38 на сто увеличение.

В югоизточна България КЕВР смята, че поскъпването трябва да е близо 3,6 процента. Най-сериозно поскъпване на парното и топлата вода се очаква в Разград, а поевтиняване с половин процент – в Сливен. Ето аргументите на председателя на енергийния регулатор Иван Иванов за поскъпването на парното:

„Това е рязкото повишаване на цената на емисиите въглероден диоксид, които се търгуват на европейска платформа и които достигнаха нива от порядъка на 25 евро за тон емисии. На второ място, това е усложнената обстановка, преди всичко по отношение на Иран и Венецуела, което предизвиква сътресение на пазара на суров петрол.“

По-рано през деня на дискусиа бяха обсъдени промени в наредбата за топлоснабдяване. Според омбудсмана на България Мая Манолова измененията в нея са козметични. Манолова попита с какви аргументи е решено живущите в един вход да определят такса сградна инсталация в рамките на 20 до 40 процента.

„Това са предложения за промени, които реално нищо не променят. Те са за отбиване на номера, образно казано. Те не решават нито един от проблемите на гражданите с Топлофикация“.

Не за всички обаче подобна възможност да си определят такса сградна инсталация ще облекчи сметките им за парно. Ето защо според председателя на енергийния регулатор Иван Иванов:

„Когато броят на потребителите е много висок, таксата за сградна инсталация намалява, защото се разпределя между по-голям брой потребители. Ако е малък броят, ще бъде висока.“

Измененията в наредбата за топлоснабдяване идват в навечерието на очакваното окончателно решение на ВАС за такса сградна инсталация.

БНТ

✓ Правителството отпуска 20 млн. лв за общински пътища и мотриси за метрото

За усилена работа по големите инфраструктурни строежи в страната призова премиерът Бойко Борисов в началото на вчерашното правителствено заседание. С решение на кабинета бяха отпускани 21 млн. лв. за изграждане на общински пътища и за закупуване на нови метровлакове.

Отхвърлянето на президентското вето, спъващо отчуждаването на имоти при инфраструктурни проекти, предизвика премиера да даде зелена светлина на замразените пътни строежи.

Бойко Борисов, министър-председател: Така че, почват да строите по най-бързия начин. От кв. "Младост" до АМ "Тракия" - тази страховита тапа трябва да се развързва незабавно. Както сме говорили - Околовръстното на Пловдив, Пазарджик, АМ "Хемус", Монтана, Видин, Ботевград, Мездра, имате пълен картбланш сега тези да тръгнат веднага. Те са жизненоважни за региона.

Премиерът обяви още, че се отпуска 15 млн. на Столичната община за доставка и модернизация на метровлаковете.

Други четири милиона отпуска правителството на община Габрово за ремонтване на нарушената пътна инфраструктура при изграждането на обхода на Габрово.

Премиерът сподели личните си впечатления от състоянието на пътните строежи в общината.

Бойко Борисов, министър-председател: Видяхте онзи ден, тунели, естакади, мостове - огромни строежи, но тази тежка техника минава през селата и чупи пътищата, а хората не са длъжни да търпят несгоди. Затова отпускаме тези пари да се отремонтира всичко, което е развалено в следствие на големите строежи там.

Кабинетът отпуска пари и на община Петрич.

Бойко Борисов, министър-председател: И община Петрич, 1 милион и 400 хиляди за реконструкция и рехабилитация на съществуващо трасе между Рупите и може би едни от най-големите археологични разкопки - Хераклея Сантика.

Кметът на Петрич обясни, че с отпускнатите средства ще се асфалтира пътя до античния град, който се простира на 10 км.

Димитър Брючков, кмет на община Петрич: Ще продължим с разкопки, ще продължим с облагородяването на инфраструктурата, защото съм сигурен, че един такъв път и изграждането му е добавена стойност за икономическото и културното развитие, а и имиджовото развитие на България и на района.

Половин милион задела правителството и за доизграждане на храма "Св. Прокопий Варненски" в морската столица.

Митрополит Йоан: За нас тези средства са много важни, тъй като ще спомогнат за финализиране на този грандиозен градеж, а в духовно отношение - една нова врата небесна, един нов дом за молитва.

Иван Портних, кмет на Община Варна: Вярвам, че това добро взаимодействие между правителство и местна власт всъщност носи наистина добри резултати за хората, което е и видно.

Премиерът е разпоредил на регионалния министър Петя Аврамова и на вътрешния Младен Маринов спешни проверки на загражденията по магистралите, а скъсаните и откраната телени огради да бъдат незабавно подменени.

✓ **Все повече училища в Благоевград с технически и IT специалности**

Все повече училища в Благоевград предлагат специалности, съобразени с пазара на труда. Наред с обученията по езици, много от средните училища вече са разкрили паралелки с профили насочени към софтуерните и хардуерните науки, технически и IT професии, както и с професии търсени в сферата на услугите.

Божидар е единадесетокласник в благоевградското 5-о средно училище, в което от следващата учебна година се разкрива нова специалност. Тя има за цел да подготви учениците за практическа работа в сферата на графичния и уебдизайна.

Божидар Ангелов, ученик: Много важно е при избирането на бъдеща професия е да е нещо, което ще бъде завинаги, нещо което да бъде развиваща се професия, което е едно от нещата в 5-о училище - "Графичен дизайн". В момента знаете има голяма ниша за IT специалисти, за графични дизайнери, хора които се занимават с тази гледна точка.

При избора на училище важно е желанията на учениците да бъдат съобразени с интересите и наклонностите им, съветват специалистите.

Мария Ваклинска, ръководител на кариерно ориентиране към ЦЛТРД: Те идват с нагласата "да ми кажете какво да работя", при което ние обясняваме, че не казваме кой какво да работи, разкриваме техните способности, техните интереси, къде са силните, къде са слабите им страни така че да могат да направят свой мотивиран избор.

На училищна панорама в Благоевград възможностите на своите учебни заведения, както и постиженията си през годините представиха 8 средни училища, както и езикови школи и занимални.

✓ **Депутатите от БСП се връщат в парламента**

"БСП за България" се връща в парламента. От днес левицата подновява участието си в пленарните заседания след повече от тримесечно отсъствие.

Загубата на евровата накара Националния съвет на партията да отчете излизането от Народното събрание като грешка и да поиска връщането на депутатите в зала.

Червеното недоволство принуди лидера на партията Корнелия Нинова да подаде оставка. Тя обаче заяви, че ще се кандидатира отново за председателския пост на предстоящия през юни конгрес.

От левицата настояват и за оставката на финансовия министър. Според тях Владислав Горанов е виновен за неправомерното раздаване на над 6 млн. лева от държавния бюджет като партийни субсидии.

Преди дни той обясни, че увеличението е дошло заради законова формулировка, която позволява парите на политическите формации, не получили подкрепа от 1% на изборите, да бъдат преразпределяни сред партиите, преминали тази бариера.

В понеделник правителството предложи промяна в закона, отнемаща им тази възможност със задна дата. Днес тя ще бъде гласувана от парламента. Ако бъде приета, партиите ще трябва да върнат надвзетите пари.

✓ **Фонд "Земеделие" изплати допълнителни 3 млн. лева на биопроизводители**

Държавен фонд „Земеделие“ изплати допълнително 2 912 012 лв. по схемите за обвързано подпомагане за плодове и зеленчуци за "Кампания 2018", съобщиха от фонда. Финансовата подкрепа се разпределя в пет направления между овощари и градинари, които отглеждат продукцията си по биологичен начин.

Най-много средства - 1 211 943 лв., са платени по Схемата за обвързано подпомагане за плодове.

По Схемата сливи и десертно грозде са преведени 371 590 лв., за подпомагане отглеждането на зеле, дини и пъпеши са оторизирани 96 789 лв.

По Схема за обвързано подпомагане за зеленчуци стопаните са получили 861 948 лв., а по Схемата за обвързано подпомагане за зеленчуци оранжерийно производство - 369 740 лв.

Плащането е извършено след допълнителни проверки на земеделските стопани, които имат сертификат за биологично производство или са декларирали площи в преход към биологично земеделие. Овощарите и градинарите, получили субсидиите, са доказали с документи, че са произвели и реализирали най-малко 50 % от минималните добиви, определени в приложение.

Схемите за обвързано подпомагане за плодове и зеленчуци предоставят по-високо подпомагане за първите 30 хектара.

✓ **Започват преговори за топ позициите в евроинституциите**

Председателят на Европейския съвет Доналд Туск започва преговори с Европейския парламент и държавите членки на ЕС за постигане на компромис за разпределението на висшите постове в евроинституциите. Целта е на следващата среща на върха, която е на 21 и 22 юни, да има конкретни предложения за председателските места в Европейската комисия, Европейския съвет, Европейската централна банка и поста върховен представител по въпросите на външната политика и сигурността.

Какво следва от тук нататък - вижте от кореспондента ни в Брюксел Десислава Апостолова.

Европейските лидери трябваше снощи да оставят мобилните си телефони извън залата, в която разговаряха. Причината - да няма изтичане на информация и спекулации с имена, както стана на извънредната среща на върха в Сибиу. Тогава в медиите изчете информация, че Франция, която е твърдо против процедурата на водещите кандидати, обсъжда и други имена за поста на Юнкер. Сред тях - Мишел Барние, Кристин Лагард и Кристалина Георгиева.

В Брюксел френският президент Еманюел Макрон отново категорично заяви, че не привърженик на принципа на водещите кандидати, защото в Европа няма транснационални листи. Той е твърдо против и кандидата на Европейската народна партия Манфред Вебер, зад когото обаче твърдо стои германският канцлер Меркел.

Със задачата да изглади различията между двете супер сили в Европа е натоварен Доналд Туск. В следващите дни и седмици той ще разговаря с европейските лидери поотделно, за да се намерят кандидати, еднакво приемливи за всички. Желателно е две от топ позициите да бъдат заети от жени.

Доналд Туск - председател на Европейския съвет: Обсъждахме намирането на баланс. Необходимостта кандидатите да отразяват разнообразието на ЕС по отношение на география, размер на страните, пол и политическа принадлежност. Намирането на този баланс ще бъде истинския ни стремеж.

Целта е на Срещата на върха на 21 и 22 юни лидерите да обсъждат конкретни имена и евентуално да предложат на Европарламента следващия председател на Европейската комисия.

Той трябва да бъде подкрепен от квалифицирано мнозинство в Съвета. Това означава 16 държави, които да представляват 65 % от населението на ЕС. Едва тогава кандидатът трябва да бъде гласуван с мнозинство в Европарламента. И всичко това трябва да стане преди 31 октомври, когато изтича мандатът на Юнкер.

✓ **ЕК препоръча старт на преговори за присъединяване на Северна Македония и Албания**

Еврокомисията препоръча за втори път начало на преговори за присъединяване на Северна Македония и Албания, но предупреди, че процесът си остава продължителен. Очаква се съветът на Евросъюза да се произнесе по препоръката през юни.

Премиерът Бойко Борисов поздрави във Фейсбук колегите си Зоран Заев и Еди Рама с препоръката.

Българското председателство остава в историята с това, че сложи темата за Западните Балкани на масата, пише Борисов.

✓ **Нетаняху не успя да избегне предсрочните избори**

В Израел ще се проведат предсрочни избори, след като премиерът Бенямин Нетаняху не успя да сформира правителство. Така на 17 септември израелците ще гласуват за втори път за парламент в рамките на една година. Това се случва за първи път в историята на страната.

Срокът за съставяне на кабинет изтече в полунощ, а дотогава премиерът не можа да събере коалиция за управление на страната. Депутатите в Кнесета гласуваха да се саморазпуснат.

Вотът през септември ще бъде пет месеца след гласуването на 9 април. Партията "Ликуд" на Нетаняху, който е на власт от 13 години, спечели изборите, но той не успя да състави петия си пореден кабинет. Срещу него се водят три дела за корупция.

[News.bg](#)

✓ **ДФ "Земеделие" моментално изпълнява решението на ВАС**

ДФ "Земеделие" ще изпълни решението на ВАС, като приведе Методиката за определяне на санкциите след плащане по проекти по Програмата за развитие на селските райони (ПРСР) 2007 - 2013г. съобразно окончателното решение на петчленния състав на съда.

Това съобщават от МЗХ във връзка с решението, което излезе тази сутрин. То е окончателно и с него ВАС постановява методиката за определяне на санкции след плащане е нищожна. Мотив е, че методиката е утвърдена от Изпълнителния директор на ДФ "Земеделие", който не е овластен за подобна нормотворческа дейност.

С моменталното решение на ДФ "Земеделие" ще бъдат избегнати бъдещи претенции от страна на бенефициенти, санкционирани съгласно отменената методика.

Също така всички проекти по ПРСР 2007 - 2013г., намиращи се в етап на мониторинг на изпълнението, ще продължат да бъдат под контрол на методиката, която отговаря на разпоредбата на съда.

ДФЗ ще предприеме всички необходими действия, за да гарантира и защити в максимална степен държавния интерес, уверяват още от ведомството.

Припомняме, сегашният министър на земеделието Румен Порожанов бе директор на фонд "Земеделие" от март 2011 до август 2013 г. и от 27 ноември 2014 г. до февруари 2017 г. Преди месец се разгоря скандал именно покрай парите от тази програма, които са отишли в частни вили, а не за развитие на туризма в България. Тогава Порожанов, тогава все още министър на земеделието, увери, че при установяване на нарушения парите ще бъдат върнати точно според методиката.

[Капитал](#)

✓ **Държавата направи проблемно декларирането на повече от един реален собственик**

Отговорната Агенция по вписванията обясни проблема със софтуер, но дава опция за подаване на информацията до 31 май

Пореден бюрократичен абсурд изникна покрай закона срещу мръсните пари, който само преди месеци изнерви десетки хиляди компании с подаване на ненужен график за обучения в ДАНС. Сега се оказва, че най-същественото изискване на закона - компаниите да декларират реалните си крайни собственици в Търговския регистър, също създава проблем. Недомислието е във формуляра на заявлението на сайта на Агенцията по вписванията, който не дава възможност да се посочи повече от един краен собственик. А естествено, в хиляди случаи фирмите имат двама или повече собственици и това логично е трябвало да бъде предвидено. Крайният срок десетки хиляди компании да подадат информацията изтича буквално след часове - на 31 май.

От отговорната Агенция по вписвания заявиха пред "Капитал", че проблемът идва оттам, че два месеца след създаването на софтуера за подаване на заявлението през октомври м.г. е последвала нова нормативна промяна през декември, с която се предвижда възможност за деклариране на повече от един крайни собственици - дружества и физически лица. От агенцията обаче заявяват, че е създадена организация, която да преодолее този проблем, без да има негативи за заявителите. Това става през методически указания, изготвени в агенцията. Те забраняват да се постановяват откази по заявленията с няколко действителни собственици.

Казусът

Пред "Капитал" адвокати на компании заявиха: "В момента съществува абсолютна техническа невъзможност да подадем вярно заявление Б7 за действителни собственици на юридически лица, защото формулярът е непълен и дава възможност за обявяване само на едно лице като упражняващо пряк и/или непряк контрол. Формулярът не дава възможност за добавяне на допълнителна информация за други лица в графата "пряк контрол" и "непряк контрол". На наш въпрос до регистъра ни отговориха, че проблемът е известен, но няма как да се поправи в момента и до края на кампанията, както и че ще получим отказ, ако попълнената информация в електронното, респ. печатно заявление, не съответства на информацията, съдържаща се в нотариално заверената декларация за установяване на собственост."

Какво е решението?

Зададохме този въпрос на Агенцията по вписванията, откъдето отговориха подробно и понеже темата вълнува широк кръг от хора, публикуваме отговора без намеса (виж в карето долу).

Накратко, ако има повече от един действителен собственик, то тези данни се нанасят в съответните полета, а към заявлението се прилага "обяснителна записка" - свободен текст, в която се отбелязва необходимостта да се посочи повече от едно лице. Заявление, представено по този начин се счита за коректно попълнено, а на длъжностните лица по регистрацията изрично е указано, че откази на това основание не следва да се постановяват, става ясно от отговора на АВ. Иначе подаването на декларации за реални собственици засяга вероятно десетки хиляди фирми, неясно колко. Причината - в закона почти в последния момент бяха приети и серия нови промени, които предвиждат, че заявления за действителните собственици се подават само когато те вече не са вписани на друго основание в партидата му. Но юристи коментираха, че текстовете не са ясни и много дружества за всеки случай подават декларации. Активните компании в страната са около 350 хил.

Агенцията по вписванията: Има технически начин да се въведат данните, откази не се постановяват

"В отговор на поставения въпрос за правилното попълване на образец Б7 съгласно изискванията на Закона за мерките срещу изпиране на пари, следва да се има предвид следното:

Във връзка с влизане в сила на ЗМИП е утвърдено заявление по образец Б7 за вписване на обстоятелства за действителни собственици с Наредба №1/2017 г. за водене, съхраняване и достъп до търговския регистър и до регистъра на юридическите лица с нестопанска цел - с изм. и доп. ДВ, бр.88 от 23 октомври 2018 г. Съгласно изискванията на ЗМИП Агенция по вписванията е осигурила в срока до 31.01.2019 г. възможност за подаване на заявления относно действителните собственици, като е разработила и въвела в експлоатация софтуер, съгласно утвърдения образец Б7. Два месеца след утвърждаване на образца на заявление Б7 е приета декларацията по чл.63, ал.4 от ЗМИП, неразделна част от Правилник за прилагане на Закона за мерките срещу изпирането на пари (приет с ПМС №357 от 31.12.2018 г., обн. ДВ, бр.3 от 8 януари 2019г.). В декларацията по чл.63, ал.4 от Закона за мерките срещу изпиране на пари е възможно посочване на повече от едно юридическо лице, но в полета 537 и 538 на заявление Б7, потребителите на ТРРЮЛНЦ могат да посочат подлежащите на вписване данни само за едно юридическо лице.

Тъй като в толкова кратък срок не бе възможна отново софтуерна промяна, в изградената нова функционалност са предприети следните мерки, с цел осигуряване на възможност за гражданите за коректно подаване на изискуемите по ЗМИП данни:

1. На 21 февруари 2019 г., с методически указания към длъжностните лица по регистрация е въведен ред за третиране на посочения казус, включително е посочен начинът как технически да се въвеждат данните от декларацията в информационната система. (Методическите указания виж вляво). Изрично е указано, че откази на това основание не следва да се постановяват.
2. Всички служители на АВ, както и контактният център към АВ, предоставят информация на потребителите, че при попълване на електронно заявление и заявяване на данни за две и повече юридически лица в поле №537 и поле №538, следва към заявлението Б7 да приложат "обяснителна записка", свободен текст, в която да се посочи, че е необходимо в съответните полета да фигурира повече от едно лице, така както е предвидено в декларацията по чл.63, ал.4 от ЗМИП.
3. Информация е публикувана и на официалната страница на Агенция по вписванията в секция "Въпроси и отговори" на адрес <https://www.registryagency.bg/bg/registri/targovski-registar/vprosi-i-otgovori/> (бел.ред. Обяснението, публикувано там, гласи: "При попълване на електронно заявление и заявяване на данни за две и повече юридически лица в поле №537 и поле №538, следва към заявлението Б7 да приложите "обяснителна записка", свободен текст, в която да посочите, че е необходимо в съответните полета да фигурира повече от едно лице, така както сте декларирали и в декларацията по чл.63, ал.4 от ЗМИП. Така представеното заявление ще се счита за коректно попълнено.")

[БНР](#)

✓ Окончателно: ГЕРБ - 6, БСП - 5, ДПС - 3, ВМРО - 2, ДБ - 1

Днес е срокът, в който избран за евродепутат може да се откаже

Централната избирателна комисия обяви окончателното разпределение на мандатите за българските евродепутати късно снощи. ГЕРБ ще изпрати в Европарламента 6-ма представители, БСП - петима, ДПС - трима, ВМРО ще има двама евродепутати, а Демократична България - един.

Размествания заради преференциите има само в две от листите на петте партии, класирали евродепутати.

В тази на БСП - петият Сергей Станишев става втори. В листата на ВМРО - четвъртият Андрей Слабаков се премества на втора позиция.

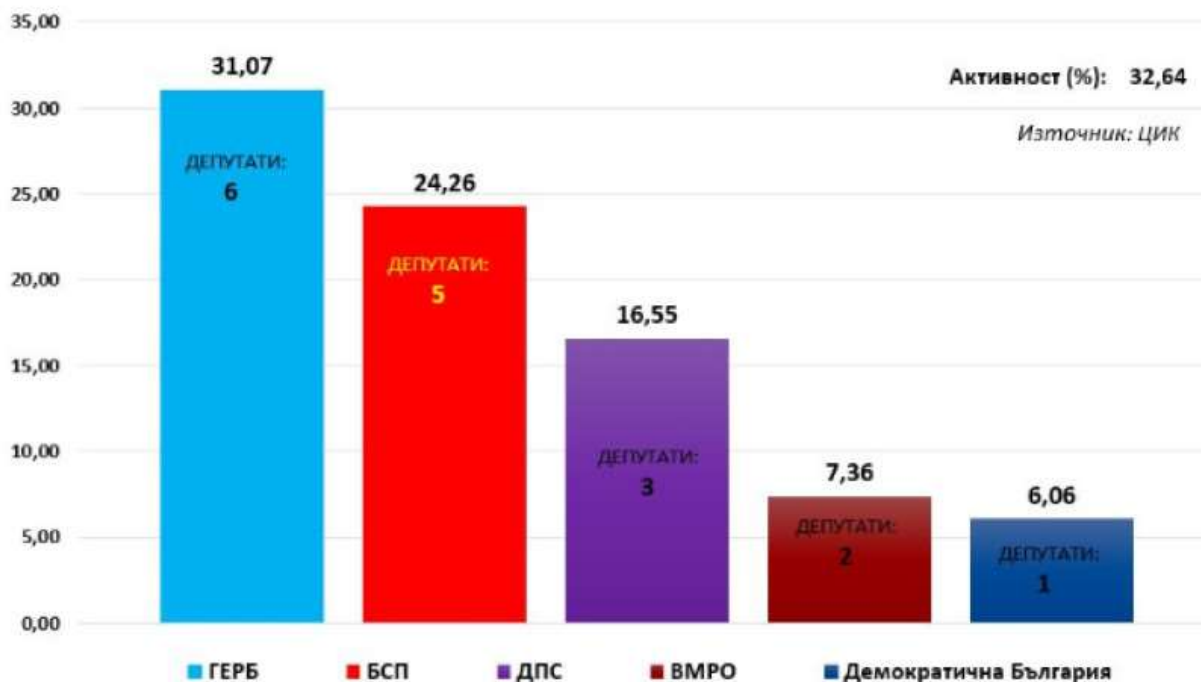
Преференциалният вот за Сергей Станишев е 6,38%, за него мажоритарно са гласували 30 268 от подкрепилите листата на БСП. При Андрей Слабаков преференциалният вот е 6,55%. Така той става втори и влиза в Европарламента.

В листата на „Демократична България“ вторият Стефан Тафров има над 11 процента преференциален вот, но не достатъчно да измести първият Радан Кънев, който има близо 30 процента преференции. Малко не е достигнало на седмата в листата на ГЕРБ Лиляна Павлова да се придвижи напред. Преференцията за нея е 4,50 при изискван праг от пет процента.

Окончателно избирателната активност е 32,64 процента. Данните на ЦИК сочат, че ГЕРБ получава 31,07%, БСП - 24,26%, ДПС - 16,55%, ВМРО 7,36% и „Демократична България“ - 6,06%.

С квадратчето „Не подкрепям никого“ са гласували малко над 61 000 избиратели (малко над 3% от излезлите до урните), а недействителните бюлетини са малко над 80 хиляди.

Резултати от изборите за членове на Европарламента(%)

Днес е срокът, в който избран за евродепутат може да се откаже, а утре ЦИК ще обяви окончателно имената на 17-те български представители.

Намерение да се откажат от местата си в Европарламента вече обявиха първите двама от листата на ДПС - Мустафа Карадайъ и Делян Пеевски. На тяхно място влизат следващите от листата.

✓ Брутната добавена стойност в ИТ сектора нараства с 25% през последната година

Брутната добавена стойност в сектора на информационните и комуникационните технологии нараства с 25% през последната година. Данните на Евростат цитира заместник-министърът на икономиката Лъчезар Борисов на Осмата годишна конференция на сектора. Проблем пред компаниите в индустрията остава недостигът на квалифицирани специалисти.

През последните години секторът отчита положителни тенденции и е сред най-бързо растящите в икономиката на страната. Според данните на Евростат, брутната добавена стойност за последната година е в размер на 1,4 млрд. евро, съобщи заместник-министър Лъчезар Борисов:

"На ръба сме на една нова индустриална революция, която до голяма степен зависи от ИТ сектора и именно с един силен ИТсектор българската икономика би могла да се справи с глобалните предизвикателства, които идват от външен план".

„Секторът може да даде и още, ако бъде достатъчно добре кадрово обезпечен" - посочи Стамен Кочков от Българската асоциация на софтуерните компании:

"Бихме могли да допринесем повече и бихме могли да станем като цяло по-богати. Реално за 2018-а година се очаква данъците, които софтуерната индустрия допринася към хазната, да минат 400 милиона лева, така че ако имаме възможност, бихме дали много повече".

Министерството на икономиката има инструменти, с които да подпомогне развитието на сектора. Сред тях - Оперативната програма "Иновации и конкурентоспособност" и Закона за насърчаване на инвестициите, заяви заместник-министър Лъчезар Борисов.

✓ Иван Боянов: Решението на ВАС няма да отмени вече наложени глоби по селската програма

Интервю на Веселина Миланова с Иван Боянов за предаването "Преди всички"

Решението на ВАС няма да отмени вече наложени глоби по селската програма, заяви пред БНР юристът на Фонд "Земеделие" Иван Боянов.

Вчера Върховният административен съд окончателно обяви за нищожна Методиката за определяне на санкциите по програмата за селските райони. По тази методика досега се налагаха глобите за финансови нарушения при всички

европейски проекти по програмата, в това число и скандално шумелите къщи за гости. От публично известната информация към момента Европейският съюз е наложил санкции на България за 11 милиона евро заради къщите за гости, а Фонд "Земеделие" е санкционирал нарушителите с други 10 милиона лева. Глобите за къщите за гости, както и по другите мерки, са налагани именно по тази методика, утвърдена от Румен Порожанов в качеството му на директор на Фонда. Според Боянов решението ще засегне евентуално бъдещите налагани санкции. Нормативният акт се отменя занапред, така че няма риск досегашните санкционирани да си търсят парите обратно през съда, изказа мнение той.

"Основанието за налагане на санкция е извършеното нарушение. Тази методика определя единствено единен подход какъв да бъде размерът на санкцията. Тя не е основание. Това е много важно да се отбележи".

Според други юристи обаче отмяната на методиката ще даде шанс всички глобени по нея нарушители да си получат обратно парите, а санкциите, които Брюксел ни налага, да платим от държавния бюджет. Тепърва ще стане ясно дали някой ще носи отговорност за методиката.

✓ МВНР приветства препоръките на ЕК за започване на преговори със Северна Македония и Албания

Министерството на външните работи приветства препоръките на Еврокомисията за започване на преговори за присъединяване към Европейския съюз с Република Северна Македония и с Албания.

София обаче настоява за прилагане на практика на Договора за приятелство, добросъседство и сътрудничество със Скопие, се посочва в изявление на външното министерство след публикуването на пакета „Разширяване“ за 2019 г. на Европейската комисия.

Разширяването на Евросъюза със страните от Западните Балкани остава сред приоритетите за България и следва да продължи да заема важно място в европейския дневен ред, се казва в изявление на външното ведомство.

В него се посочва, че София е удовлетворена от запазването на динамиката, постигната от българското европредседателство в областта на разширяването.

С оглед на приоритетното значение на добросъседските отношения ще бъде необходимо на всеки етап от процеса да бъде оценявано изпълнението на постигнатите договорености в тази област с всички страни-кандидатки, които водят преговори за присъединяване. За тази цел с особено внимание ще бъде изисквано прилагането на практика на договора за приятелство, добросъседство и сътрудничество с Република Северна Македония, допълват от МВНР.

България внимателно ще анализира докладите и препоръките на Еврокомисията и ще очаква проектите на заключения, с които да бъде подготвено решението за започване на преговори за членство с Република Северна Македония и с Албания, информират още от външното ведомство.

✓ ЕК: Турция продължава да се отдалечава от еврочленството

Наблюдава се „допълнително значително отстъпление“ в турската правосъдна система, обяви вчера ЕС и остро разкритикува страната по редица теми - от права на човека до икономическа политика, предаде Ройтерс.

В годишния си доклад за напредъка на Турция по пътя към членство в ЕС Еврокомисията посочи, че свободното слово в Турция е потискано и правителството е „повлияло негативно“ на финансовите пазари.

„Сериозното отстъпление продължава в турската икономика, което води до по-дълбоки притеснения относно функционирането на пазарната икономика на страната“, отбелязва в доклада си ЕК и посочва, че Турция продължава да се отдалечава от ЕС.

През февруари комисия на Европарламента гласува за временно преустановяване на преговорите за присъединяване на Турция, след като миналия юни Съветът отбеляза, че преговорите за присъединяване на Турция са в застои и не могат да бъдат отворени или затворени преговорни глави.

Сега следващата стъпка е отново Европейският съвет да разгледа препоръките на ЕК и да вземе решение по въпроса. Очаква се това да стане през юни.

В своя реакция заместник външният министър на Турция Фарук Каймакчъ настоя, че докладът на ЕС не отразява адекватно настоящата ситуация в страната и не може да приеме несправедливите критики в него.

Той допълни, че Анкара очаква европейските съюзници да подкрепят борбата ѝ срещу заплахите за сигурността.

✓ Нов председател на румънския парламент, след като досегашният влезе в затвора

Социалдемократът Марчел Чолаку беше избран за председател на Камарата на депутатите, след като постът беше овакантен заради влизането в затвора на лидера на Социалдемократическата партия (СДП) Ливиу Драгня, съобщава "Медиафакс".

За поста се бореха трима души: Марчел Чолаку от СДП, Ралука Туркан - общ кандидат на опозиционните Национално-либерална партия (НЛП), Съюз за спасение на Румъния (ССР) и партия "Народно движение" (ПНД), и Хунор Келемен от Демократичния съюз на унгарците в Румъния (ДСУР).

Марчел Чолаку спечели вота със 172 гласа, Ралука Туркан получи 100 гласа, а за Келемен гласуваха 20 депутати.

Досегашният председател на долната камара на парламента Ливиу Драгня влезе в затвора в понеделник, след като получи ефективна присъда от три години и половина за подстрекаване към злоупотреба със служебно положение.

✓ ЕЦБ се притеснява от високия дълг, слабите банки и ценовия балон на недвижимите имоти

Икономиката на еврозоната изпитва проблеми през настоящата година, а рисковете за финансовата стабилност нарастват, обяви в сряда Европейската централна банка, подчертавайки дълъг списък от възможни уязвимости - от ценови балон при пазарите недвижими имоти до висок държавен дълг и от Брекзит до ескалация на търговските напрежения.

ЕЦБ отбеляза, че икономическият растеж в региона на единната валута се забави рязко през изминалата година, а световната търговска война би могла да навреди още по-сериозно на бизнес нагласите, като по този начин се увеличи риска от вредни колебания на финансовите пазари, съобщава Ройтерс.

"Предизвикателствата пред финансовата стабилност се увеличават на фона на рисковете за икономическите перспективи", отбеляза централната банка при представяне на редовния си шестмесечен преглед за финансовата стабилност в еврозоната. "Ако възникнат негативни рискове за растежа, разходите за финансиране при уязвимите държави вероятно ще се увеличат, което може да доведе до опасения за устойчивостта на дълга", подчерта ЕЦБ.

Предупрежденията на централната банка идват в момент, когато се очаква ЕК да започне дисциплиниращи мерки срещу Италия през следващата седмица за нарушаване на фискалните правила на блока.

"Липсата на фискална дисциплина, забавянето на фискалните и структурните реформи, или дори обрат в реформите от миналото, могат да възобновят натиска върху по-уязвимите държави", отбеляза ЕЦБ, без обаче да визира конкретно Италия, но наемвайки за повишаване на т.нар. "рискови премии" на италианските държавни облигации.

Високо задлъжнелите компании и държави са изправени пред "постоянни рискове за икономическия растеж", предупреди вицепрезидентът на ЕЦБ Луис де Гиндос и призова за мерки за укрепване на балансите.

Според друг риск, цитиран от ЕЦБ, банките в еврозоната вероятно ще генерират възвръщаемост на собствения капитал от около 6% през следващите две до три години, като голяма част от кредитните институции в региона няма да могат да постигнат очакваната от инвеститорите възвръщаемост от 8-10%.

Ройтерс напомня, че слабите банкови печалби са особено важен повод за безпокойство, тъй като кредиторите предоставят по-голямата част от средствата, получени от стимулиращите програми на ЕЦБ, на корпорациите и фирмите в еврозоната, които са по-зависими от банково финансиране, отколкото пазарите на акции.

ЕЦБ също така предупреди, че пазарите на жилищни имоти показват признаци на лека надценка, тъй като след последната кризата спадът в задлъжнялостта на домакинствата изглежда се забави значително. В тази връзка централната банка повиши своята перспектива да принуди банките да притежават повече капитал, допълващ мерките на национално ниво, като например въведените антициклични капиталови буфери.

"ЕЦБ следи развитието на пазара на имоти и може да подсили мерките на национално ниво по отношение на банковия капитал, ако това е необходимо", се посочва в последния за преглед на финансовата стабилност.

Докато еврозоната е сравнително добре подготвена за Брекзит, излизането на Великобритания от ЕС без сделка би засегнало икономическия растеж и вероятно ще доведе до резки пазарни колебания, тъй като инвеститорите не оценяват адекватно рисковете от подобен сценарий, добави ЕЦБ.

"В комбинация с въздействието посредством търговските канали (между Великобритания и ЕС), потенциалните шокове на финансовите пазари, свързани със сценарий без сделка, представляват значителен риск за намаляване на БВП в еврозоната", предупреди ЕЦБ.

Друг важен риск, цитиран от ЕЦБ, е евентуалната по-нататъшна "ескалация на търговските напрежения".

Cross.bg

✓ Темы и гости в сутрешните блокове на телевизиите

БНТ, „Сутрешен блок“

- Промени в закона за висшето образование. Ще има ли закрити университети?
- Докъде ще стигне напрежението между Сърбия и Косово след ареста на сръбски полицаи?
- В сезона на кърлежите и комарите - как да се пазим и какви опасности крият ухапванията? И още: има ли опасност от епидемия от морбили?
- Преди началото на лятото: чисти ли са басейните и за какво ще следят здравните инспектори?

БТВ, "Тази сутрин"

- След оставката на Корнелия Нинова, накъде тръгва БСП - коментар на Кристиан Вигенин;
- Нови разкрития за беглеца от Костенец, заподозрян в две убийства! На живо – какви следи е оставил издирвания?
- На живо от Божурище: Ощетил ли е кметът Георги Димов местната хазна с 8 милиона лева?
- Кон на магистрала "Тракия" предизвика тежък инцидент! Кой е отговорен за безопасността на пътя?
- Трябва ли младите юристи да полагат клетва като лекарите? Гост - деканът на Юридическия факултет на университета, проф. Даниел Вълчев;
- Михаела Филева представя талантите от своя отбор в "Гласът на България";

Нова телевизия, „Здравей България“

- На живо от Костенец: Издирваният за двойното убийство Стоян Зайков се самоуби след престрелка.
- Къде са ДПС в сценариите след изборите? И защо Пеевски се отказа да бъде евродепутат? Говори Йордан Цонев.
- Андрей Слабаков - евродепутат. От киното до политическата сцена в Европа - режисьорът гост в предаването.
- Защо онкоболни пациенти останаха без лечение след спор между болница и Здравната каса?
- Агресия на пътя. Жена в инвалидна количка беше нападната от шофьор, който нямал търпение да я изчака да премине!
- Нова трагедия във въздуха. Защо загина един от най-опитните делтапланеристи у нас?
- Бум на жалби за дефектни стоки. Какви са правата ни при отказана гаранция?
- Дръжте крадеца на инвалидни стикери! За злоупотребите и контрола - Румен Бахов на живо.
- Кой ще победи в Кухнята на ада? Шеф Виктор Ангелов преди големия финал на Hell's Kitchen.

✓ Предстоящи събития в страната на 30 май

София.

- От 20.00 часа президентът Румен Радев и съпругата му Десислава Радева ще бъдат домакини на традиционния абитуриентски бал за младежи в неравностойно положение, който ще се проведе в Дом 2 на резиденция „Бояна“.
- От 09.00 часа ще започне седмичното заседание на Народното събрание.

- От 10 часа министърът на регионалното развитие и благоустройството Петя Аврамова ще участва в Международната архитектурна конференция SHARE Sofia, която ще се състои в зала 9 на НДК. Началото му е в 09.20 часа. Заедно с форума, под патронажа на министър Петя Аврамова се провежда конкурсът „Български архитектурни награди“. Той ще се проведе от 10.00 часа в Зала 8 на НДК.
- От 11.00 часа министърът на околната среда и водите Нено Димов ще участва в представянето на нова система за предоставяне на информация на обществеността за качеството на атмосферния въздух (КАВ) в реално време, разработена от Изпълнителната агенция по околна среда (ИАОС). Представянето ще се състои в сградата на МОСВ на бул. „Княгиня Мария Луиза“ 22, зала 103.
- От 10.00 часа в сградата на АПИ на бул. „Македония“ №3 началникът на отдел „Пътна полиция“ в ГДНП комисар Росен Рапчев, Радослав Влахов, член на УС на Агенция „Пътна инфраструктура“, инж. Иван Досев, директор на дирекция „Пътно поддържане“ в АПИ ще дадат пресконференция, във връзка с организацията на движение през летните месеци.
- От 11.00 часа в Министерството на здравеопазването ще се проведе пресконференция по повод Световния ден без тютюнопушене 2019 г., който тази година преминава под мотото „Здраве за белите дробове без тютюн“.
- От 09.30 часа ще се проведе заседание на Пленума на Висшия съдебен съвет.
- От 10.00 часа ще започне редовното заседание на Столичния общински съвет.
- От 10.00 часа в хотел „Хилтън“ ще бъде представен годишният мониторингов доклад „Антикорупционни институции: тенденции и практики“ на фондация „Антикорупционен фонд“.
- От 10.00 часа в сградата на КЕВР ще се проведе открито заседание за обсъждане на доклад относно заявление от „Газинженеринг“ ООД за утвърждаване на цени за разпределение на природен газ, цени за снабдяване с природен газ от краен снабдител и цени за присъединяване на клиенти към газоразпределителната мрежа за територията на община Долни Дъбник за периода 2019 - 2023 г.
- От 15.30 часа по време на редовно заседание на парламентарната Комисия по здравеопазването ще се проведе дискусия за проблемите на хората с множествена склероза.
- От 17.00 часа в парка зад Националния дворец на културата ще започне концерт по повод Световния ден на множествена склероза.
- От 19.00 часа в хотел „Маринела“ ще се състои церемонията по връчване на годишните награди „Застраховател на годината“, „Пенсионноосигурително дружество на годината“, „Застрахователен брокер на годината“ за 2018 година.

Бургас.

- От 16.00 часа в сградата на общината министър Николина Ангелкова и министърът на туризма на Арабска република Египет д-р Рания Ал-Машат ще подпишат Меморандум за разбирателство между Министерството на туризма на Република България и Министерството на туризма на Арабска република Египет. В събитието ще участва и кметът на Бургас Димитър Николов.

Велико Търново.

- От 09.00 часа в голяма зала на Община Велико Търново ще се проведе редовна сесия на ОбС - Велико Търново.
- От 10.30 часа в Регионалния пресклуб на БТА ще се проведе пресконференция на Бюрото по труда.

Враца.

- От 19.00 на откритата сцена пред Община Враца ще се проведе концерт на Симфониета Враца.

Ловеч.

- От 10.00 часа в заседателната зала на Община Ловеч ще започне редовното заседание на Общински съвет - Ловеч.

Перник.

- От 09.30 часа в зала „Панорама“ ще се проведе заседание на Общински съвет Перник.

Пловдив.

- От 09.00 часа ще започне редовното заседание на Общински съвет - Пловдив.

Разград.

- От 16.00 часа на площад „Независимост“ ще се проведе кампанията „Бъди войник“ на Министерството на отбраната.

Русе.

- От 11.00 часа в хотел „Дунав плаза“ ще се състои тържествената церемония по връчването на наградите на КРИБ за „Социално отговорна компания-партньор на община за 2018 г.“ област Русе.

Смолян.

- От 10.00 часа ще започне редовното заседание на Общински съвет - Смолян.

Шумен.

- От 9.00 часа в зала 363 на община Шумен ще се състои заседание на Общинския съвет.

✓ Комунизмът разтваря пропастта между Китай и Източна Европа

Твърде различните възгледи за комунизма са важна причина платформата "16+1" на Китай и страните от Централна и Източна Европа да не подобрява имиджа на Пекин в региона и да усложнява сътрудничеството. Повечето държави в региона пък не приемат добре китайската рамка на "традиционно приятелство" на базата на споделеното социалистическо минало заради собствения си исторически опит.

Това твърдят Рихард Турчани и Руня Цяоан в изследването си "Приятели или врагове? Как различните гледни точки за комунизма подкопават платформата "16+1" на Китай и Централна и Източна Европа". Материалът е част от списанието "Азия и Европа" и разглежда чред подхода на културната социология как двете "структурите за значение" на двете страни се свързват една с друга.

Разгледан е "дисонансът между дружелюбната реторика на Китай и смесения прием на Централна и Източна Европа" - те, смятат авторите, показват "дълбоки разлики, когато стане въпрос за историята, които може да имат значими политически последици за бъдещите отношения между двете страни."

Тази идея се различава от други досегашни интерпретации защо инвестициите от Китай източно от някогашната Желязна завеса са с по-ниски нива от тези, които обещаваат правителствата. Досегашни изследвания обикновено говорят за малките (с изключение на Полша) пазари, за липсата на сериозен интерес от Пекин или проблеми с бизнес климата в самите страни. Ако разговорът е за културен контекст, не става дума само за "абстрактни описания на ценности, норми или идеологията на обществото" - включват се структурният анализ на медийното съдържание и изследванията на колективната памет. Използваният от авторите метод показва, че използваните от Китай похвати няма как да намерят добър отзвук в повечето от страните от ЦИЕ, въпреки че целта е да бъдат изразени топли чувства.

Никога толкова често, но не достатъчно близки

От една страна, между Китай и държавите от ЦИЕ никога не е имало толкова много срещи, а "дори от китайска перспектива инициативата е по-активна, отколкото подобни регионални проекти в Латинска Америка или Африка". За ЦИЕ връзките с Китай "може би са най-интензивните, които имат извън евроатлантическите рамки."

Проблемът е, че "колективната памет и културната травма играят важна роля в изграждането на национална идентичност, повлияват на тълкуванията на социални играчи на сегашния международен ред и позицията им в такъв ред." Това може да не е решаващото в двустранните отношения (и не означава, че няма настроения в подкрепа на комунизма или носталгия, свързана с него), но създава спънки, смятат авторите.

Проучванията на изследователския център "Пю" и на Евробарометър не показват увеличаване на симпатиите към Китай от началото на срещите през 2012 г. насам. Вторият център показва, че при повечето от 11-те членки на ЕС от формата "16+1" имиджът на Китай всъщност се е влошил в периода 2016-2017 г. и Унгария, Словения и Хърватия са единствените изключения.

На запад (държавите там взаимодействат с Китай от векове подобно на Русия) безпокойството, свързано с Китай, се дължи на различаващи се политически идеи, но се случва на фона на все по-тесни икономически връзки. В ЦИЕ, обратно, усещането за липса на икономическо взаимодействие (включително износ към Китай и инвестиции от Пекин) тегне над връзките, процъфтяващи през петдесетте години, но влошили се след разрива между Съветския съюз и Китай. Заради гнева от неосъществените обещания за проекти културните и социални фактори стават все по-важни, смятат авторите.

Комунистическо наследство

"Опитът и паметта за комунистическото минало в ЦИЕ може всъщност да създадат значителен исторически багаж", който "допълнително проблематизира" отношенията с Китай на фона на липсата на инвестиции. Спомените за Пражката пролет (които според Руня Цяоан представят съветското време по-негативно, отколкото страданията по време на нацистката окупация), усилията за премахване на всякакво комунистическо наследство от управляващата "Право и справедливост" в Полша и промените в Унгария напомнят, че за част от ЦИЕ комунизмът не е просто "абстрактна идеология". Балтийските страни обявиха комунистическите партии извън закона, България направи това с публичното възхваляване на комунистически символи, подобни мерки въведоха и Албания, Хърватия, Словения и Вишеградската четворка.

Все пак има разлики във възприятието за Китай между повечето от тези държави и балканските извън ЕС, чиято система в годините на Студената война е с ограничено съветско влияние, а и споменът за времето в бивша Югославия е белязан от вододела на войните през 90-те години. Проучване на "Галп", цитирано в доклада, сочи, че единствено бивши югославски страни, без Хърватия и Словения, смятат, че разпадането на Югославия им е донесло полза (това отговарят 4% от сърбите, 6% от босненците, 12% от северномакедонците и 15% от черногорците).

Поели по различен път след 1989 г., Китай и ЦИЕ не проявяват особен интерес едни към други в следващите две десетилетия - повечето от тези европейски държави виждат в азиатския гигант символ на онова, което не искат, и обратното. С възхода на китайска търговия обаче в ЦИЕ проникват все повече стоки, а при присъединяването на повечето държави към ЕС те стават по-важни за Пекин. Обратната връзка се появява в световната икономическа криза, когато ЦИЕ започва да възприема прекалената си зависимост от Западна Европа като уязвимост, а Китай е възможност за диверсификация, продължават авторите.

Оттогава в отношението на Китай се наблюдава и промяна. Официозът People's Daily публикува статии с "Централна и Източна Европа" в заглавията си не по-често от два пъти годишно до 2012 г. (а статиите често са неутрални, има и отрицателни) и около шест пъти оттогава (като вече преобладава положителното отношение). Говори се за сътрудничество, търговия и инвестиции, както и за "традиционно приятелство" и за "споделен исторически опит" между ЦИЕ и Китай или "близки исторически връзки".

Това е и терминологията, която Пекин използва в комуникацията с източноевропейските лидери - изразите влизат в употреба още при посещението на тогавашния китайски премиер Вън Цзябао в Будапеща през 2011 г. Той напомня, че в

ЦИЕ са някои от първите държави, признали суверенитета на Китай. Такава терминология се повтаря и при срещите в София (миналата година) и Дубровник (тази година).

Кой е "приятел на Китай"

Незадоволителните резултати в инвестициите обаче подтикнаха иначе силно ентузиазизираната за Китай Полша да охладя комуникацията си - китайски кандидати бяха дисквалифицирани от търгове, през 2018 г. премиерът Матеуш Моравецки дори не бе на срещата в София, а през ноември той спомена страната като "проблем за сигурността" заедно с Русия. Подобни процеси се случват и в Чехия, Словакия и Словения. "Като цяло Унгария и Сърбия стават единствените ентузиастични сред ЦИЕ, когато става дума за Китай и платформата "16+1", твърдят авторите.

По време на речите за откриване на форумите "16+1" източноевропейските лидери се въздържат от говорене за "споделено минало" и "приятелство" - дори унгарският премиер Виктор Орбан, сред най-силните застъпници на партньорството с Китай, не ги употребява. Чешкият президент Милош Земан, наричал китайския колега Си Цзинпин "млад приятел", избягва тази терминология.

Българският премиер Бойко Борисов е говорил за "традиционно приятелство" на допълнително събитие в София (макар и не на откриването на форума). Същевременно и той предпочита да повтаря, че контактите с Китай не са политически.

Ситуацията е различна в Сърбия - президентът ѝ Александър Вучич е казал, че Белград иска "европейско бъдеще, запазвайки традиционното приятелство с Русия и Китай". На китайския посланик е казал, че сръбско-китайското приятелство е "направено от стомана". Северна Македония, Черна гора, Босна и Херцеговина и Албания обаче, макар да споменават практични въпроси за сътрудничеството в инфраструктурата, се въздържат да говорят за "споделеното минало". За Западните Балкани много от държавите, обхванати от хаос през изминалите десетилетия, освен това по-малко се самовъзприемат като част от Запада.

От 16-те държави обаче 11 са членки на ЕС и смятат развитието си след 1989 г. за относителен успех, а в случаите на Вишеградската група и балтийските страни резултатите в икономиката от съветско време събуждат отрицателни спомени. В Словения, Хърватия, Румъния и България ситуацията е по-различна - от една страна, опитът им след 1989 г. може да се възприеме като положителен, а от друга на официално ниво "комунистическите им режими се смятат в известен смисъл за по-легитимни от тези във Вишеград (ските страни) и Балтика".